

icult

ESPECTACLES
CULTURA
GENT
TELEVISIÓ

La monja enana

APOLO 2 (19.00 HORES)

Onze llargs anys després del seu debut, aquest grup d'electropop presenta el seu primer àlbum, *Humo y espejos*.

Punt final de la gran cita de les arts escèniques emergents

Pàgines 60 i 61 >>>

MATEO CRUZ

ÁLVARO MONGE

► El públic va omplir la Marató de l'Espectacle, ahir a la nit la plaça Margarida Xirgu del Mercat de les Flors.

► Los Galindos van provocar les primeres rialles divendres a la nit.

L'última Marató de l'Espectacle abaixa el teló amb l'aforament ple

El Mercat de les Flors va acollir 120 actuacions de teatre, dansa i circ en dues nits consecutives

Tricicle va pujar a l'escenari en suport del festival just després d'estrenar 'Garrick' a Sant Cugat

GEMMA TRAMULLAS
BARCELONA

S'ha acabat com havia començat, com una festa d'amics. Vint-i-cinc anys després, la Marató de l'Espectacle ha abaixat definitivament el teló aquesta matinada, amb les 660 butaques de la sala gran del Mercat de les Flors a tocar del ple. Les nits d'ahir i abans-d'ahir van ser les últimes de la mostra d'arts escèniques emergents més veterana de Barcelona, amb aparicions estel·lars com la de Tricicle, que van donar el seu suport a una iniciativa que desapareix sense deixar un rastre. La pluja no va impedir que el programa es portés a terme, al reubicar-se a l'interior del recinte els espectacles previstos a l'aire lliure.

«És una pena que les coses que funcionen s'hagin d'acabar», es lamentava Paco Mir, que amb Joan Gràcia va pujar breument a l'escenari divendres a la mitjanit tocada. Acabaven d'arribar de Sant Cugat, on ha-

vien presentat *Garrick* per primera vegada a Catalunya. Paco i Joan van ser companys del director de la Marató, Juan Eduardo López, a l'Institut del Teatre.

L'última edició de la Marató, que va néixer com una plataforma per a nous talents, va ser la menys emergent de totes. La nostàlgia va tornar a reunir el grup Los

Los, format originalment per Enric Ases, Piero Steiner i Richard Collins-Moore, i ara convertit en duo. Los Los van recuperar la tragicomèdia *Pourquoi pas?*, que a pesar del temps segueix retratant una societat contemporània més entestada a lamentar-se que a disfrutar de la vida.

Catorze companyies van precedir Los Los, entre elles, la de Jordi Bertran, molt aplaudida amb el número *Poemes visuals*. Encara quedaven 11 minifuncions a la sala gran.

Passa a la pàgina següent

ÁLVARO MONGE

ÁLVARO MONGE

► Sobre aquestes línies, el grup Los Los, que es va tornar a reunir per a l'ocasió. A la silueta, Andrés Corchero durant la seva actuació.

► Joan Gràcia i Paco Mir, de Tricicle, van pujar a l'escenari per donar suport a la Marató acabats d'arribar d'un bolo a Sant Cugat.

<<<

EL VESSANT ECONÒMIC

La cita atrau 140 programadors

►► Uns 140 programadors han assistit aquest any a la Marató, que, a més d'una borratxera d'actuacions, és una plataforma per a la contractació de nous artistes. La majoria de programadors, un centenar, són de Catalunya, 25 són espanyols i 15 són estrangers. En aquesta edició fins i tot se n'hi ha registrat un de Nova Zelanda.

►► Stephanie Tirloy treballa a l'empresa de distribució d'espectacles Truke, amb seu a Pamplona: «La Marató et permet veure moltes coses en molt poc temps, i això està molt bé. Nosaltres venim per conèixer companyies catalanes que a Navarra no tenim oportunitat de veure. De les actuacions de divendres jo em quedaria amb Claret Clown i Jordi Bertran.

Ve de la pàgina anterior

Mentrestant, a la sala petita, se succeïen una desena de representacions. I també hi havia funcions al vestíbul del Mercat i a la plaça Margarida Xirgu, a més de les parades de la fira d'associacions. Cap a les tres de la matinada, quedaven companyies per actuar.

Aquest model de funcions breus a un ritme trepidant, el model Marató, és el que desapareix per sempre. Per diversos motius: no havia evolucionat des dels seus orígens i les institucions, especialment l'Ajuntament, havien deixat de creure-hi. Segons el seu director, si aquesta edició ha estat possible ha estat gràcies a la Generalitat, que ha afegit 20.000 euros més als 50.000 que ja destinava al festival. L'aportació del consistori és de 58.000 euros i la del Mercat, de 42.000.

LA PRIMERA VEGADA / L'última Marató va ser, per a alguns, la primera. És el cas de la companyia Plàudite Teatre, que va presentar un fragment d'*El corazón del sueño*, poesia de Lorca en versió teatre de moviment. La seva proposta va ser una de les seleccionades entre 360. «Ens havíem presentat nou anys seguits i mai ens havien agafat -explicava Elisabeth Fuentes, una de les nou intèrprets del grup-, i just ens seleccionen per a l'última! És emocionant estar amb companyies internacionals, i és un luxe tenir un camerino de veritat, focus...».

El veterà còmic Claret Clown, que va actuar divendres a la nit, es queixava pel mutis de la seva estimada Marató: «Em sap molt de greu perquè no hi ha un espai que la substitueixi i que permeti presentar un espectacle abans que sigui comercial». Molts també es van sentir identificats amb les paraules de Loco Brusca: «Pot el que volia fer a la Marató ja no ho podré fer més!». Per sort, aquella nit encara quedaven diverses hores de teatre. ■

►► Ibáñez, amb Esperanza Aguirre, durant l'homenatge a Mortadel·lo i Filemó a Madrid.

TEATRE ► PRESENTACIÓ

Mortadel·lo i Filemó salten al teatre musical

► Els detectius protagonitzaran una obra al Tivoli a partir del setembre

MARTA CERVERA
BARCELONA

Després de triomfar en el còmic i en el cine, l'esbojarrada parella de detectius de la TIA saltarà al teatre amb el musical *Mortadelo i Filemón en 'El fantoche de la opereta'*, que s'estrenarà oficialment al Teatre Tivoli el 4 de setembre, després d'una preestrena al Teatre Campoamor d'Oviedo el 10 de juliol. Ricard Reguant (*Grease, Cuando Harry encontró a Sally i Chicago*, entre altres) capitaneja un entusiasta equip de 39 actors, cantants, ballarins, acróbates i músics. Aquesta ambiciosa producció, amb un pressupost que oscil·la entre els 3 i els 4 milions d'euros, té el suport de José Velas-

co, exsoci de Stage Entertainment que acaba de fundar Mucho Ruido, amb què aspira a apostar per musicals autòctons de creació pròpia.

L'espectacle s'està assajant a Madrid amb Jacobo Dicenta en el rol de Mortadel·lo i Juan Carlos Martín en el de Filemó. Compta amb coreografia de Coco Comín i banda sonora de Joan Enric Garde. La música ha estat una part clau per elaborar la història. «Primer vam seleccionar quines cançons utilitzaríem i després ens vam posar a escriure el text», expliquen els guionistes. «Utilitzem retalls de cançons dels anys 60 i 70, algunes de les quals sortien en les vinyetes d'Ibáñez», afegeixen. Entre d'altres, sonaran paròdies de *Black is black, Eres tú, Yo soy aquel...* i així fins a 50 peces.

El públic se sentirà part de l'obra, ja que l'acció transcorre més enllà de l'escenari. El muntatge narra la història d'una estrena que arrossega una maledicció: cada vegada que es presenta, algú del públic desapareix. Per evitar-ho, el director recorre a la

TIA. «Presentar aquesta doble acció del teatre dins del teatre és complicadíssim», destaca Reguant. Gairebé tant com el constant canvi de vestuari. El musical comptarà amb altres personatges. A més del professor Bacteri, el Súper i la Senyoreta Ofèlia, hi apareixeran el Botones Sacarino i Pepe Gotera, entre altres.

HOMENATGE A IBÁÑEZ // Coincidint amb el 50è aniversari de Mortadel·lo i Filemó, Francisco Ibáñez va rebre divendres un homenatge a la Fira del Llibre de Madrid «per la seva aportació a la cultura espanyola», segons paraules de la presidenta de la comunitat, Esperanza Aguirre. El dibuixant va fer broma sobre la constant demanda de noves historietes per part dels fans: «Ja no sé si són els meus amics o els meus enemics».

L'acte va servir de clausura al cicle d'activitats organitzades per Ediciones B per celebrar l'aniversari de la parella de detectius, apareguts per primera vegada a les pàgines de la revista *Pulgarcito*, el 1958. ■

CINE ► ÒBIT

Mor Dino Risi, mestre de la comèdia italiana

► El revolucionari director, de 91 anys, va rodar gairebé 60 films

ROSSEND DOMÈNECH
ROMA

«Me'n vaig», va dir a la seva dona. «T'ajudo a fer les maletes», va respondre ella. I es van separar. Va passar fa gairebé 40 anys i, des d'aleshores, Dino Risi es va establir en solitari en un apartament de Roma, on ahir va morir als 91 anys. Deixa gairebé 60 pel·lícules, entre les quals destaquen *Pan, Amor...*, el seu primer èxit; *Il sor-*

►► Dino Risi.

passo (L'avançament), que va consagrar Vittorio Gassman; *Perfume de mujer, Alma perdida i En nom del poble italià*. Els seus mestres van ser Mario Soldati i Vittorio Lattuada.

DE LA MEDICINA AL CINE // Després de llicenciar-se en Medicina per ser psiquiatre, va passar al cinema i es va dedicar a analitzar la societat italiana a través de pel·lícules populars, sense ser ensucrades i costumistes. Sense ser ideològiques. Se'l considera un dels mestres de la comèdia italiana, dels quals queden només Luigi Comencini i Ettore Scola. Un gènere que Risi va revolucionar eliminant l'habitual final feliç hollywoodià. Els seus films són frescos, socials, sobre els vicis i els defectes dels italians, i relaten la incomoditat i les privacions del seu país. ■

Llocs sense haver nascut

Article 71. M'encanten les excepcionalitats. Els Oscars del 1971 sempre es recordaran perquè van ser excepcionals. Va ser la primera vegada en la història d'aquests premis que l'últim guardó que es va entregar no va ser a la millor pel·lícula sinó un Oscar honorífic. No s'ha tornat a repetir.

Jo encara no havia nascut, però aquest és un d'aquells llocs on m'hauria agradat ser per aplaudir com un desesperat **Charles Chaplin**, que al cap de 20 anys d'exili per fi tornava als Estats Units. Es va deixar per a l'últim moment perquè volien fer-ho èpic. Sens dubte ho va ser; tot l'auditori es va aixecar, ell va aparèixer i llargs minuts d'ovació per a un dels grans del cine.

Quina llàstima haver nascut tard... Hi ha un altre moment on també hi era **Charlot** que m'hauria agradat viure. Només perquè hi ha anècdotes que m'apassionen i que he escoltat tant que voldria haver-hi estat quan van sonar per primer cop. Va ser quan... ¿Sabeu què? Us ho explico després del millor de la meua setmana...

M'hauria agradat aplaudir Charlot quan va rebre l'Oscar

Tercer lloc. *La nevera*, a la Sala Muntaner. Excepcional el treball de **Carlos Romero**, apassionant el moment amb els peluixos i al·lucinant la forma de rebre els aplaudiments.

Tercer lloc. *Historias de Nueva York*, d'**Enric González** (RBA). Misteriosament m'he empassat aquest llibre en 43 minuts i m'han entrat unes ganes terribles de marxar demà mateix a la Gran Poma. El poder de les seves paraules és hipnòtic.

Primera posició. *El Pallasso i el Fürher*. Esplèndida pel·lícula on és difícil destacar un actor perquè tots hi estan formidables. **Eduard Cortés** m'entusiasma i torna a demostrar una gran mestria i una capacitat innata per narrar i tocar-te totes les fibres possibles.

I tornant a aquell altre lloc on no havia nascut. Va ser en l'estrena de *Candilejas*. Expliquen que van entrar junts al cine **Albert Einstein i Charles Chaplin**, i la gent els va aplaudir amb ganes. **Einstein** li va preguntar a **Chaplin**: «Per què ens aplaudeixen tant?» I **Charlot** va contestar: «A mi m'aplaudeixen perquè em comprenen i això els encanta, i a tu perquè no t'entenen i això encara els apassiona més». I a vosaltres, on us hauria agradat haver estat abans d'haver nascut? ■